१.बजेटका उद्देश्यहरु :–

क. स्रोत साधनलाई अधिकतम परिचालन गरी प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा लगानी गरिने छ ।

ख.योजना तथा कार्यक्रमहरु समयमै, गुणस्तरीय रुपमा संचालन गर्न निरन्तर अनुगमन तथा मुल्याङकन गरिने छ ।

ग.लक्षित कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी बनाउन समाबेशीका आधारहरलाई अवलम्बन गरिने छ ।

घ. योजनाहरु संचालन गर्दा दिगो बिकास तथा बातावरणीय संरक्षणलाई ध्यान दिइने छ ।

ङ. योजना तथा कार्यक्रमहरु समयमै सम्पन्न गर्न योजना कार्वान्वयन कार्ययोजना बनाई लागु गरिनेछ ।

च.योजनाहरुको प्राथमिकीकरण गरी छनौट गरिने छ ।

२. **बजेटका प्राथमिकताहरु**

क. आर्थिक बिकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने ,

ख.उत्पादनमुल्क तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने ,

ग. जनताको जिवनस्तर , आमदानी र रोजगार बढने ।

घ. जनसहभागीता तथा स्वमसेवा परिचालन तथा लागत कम लाग्ने ।

ङ.भाषिक तथा सास्कृतीक पक्षको जर्गेना र सामाजिक सदभाव तथा एकता अभिबृधीमा सघाउ पुरयाउने

च. स्थानिय साधन सिपको अधिकतम प्रयोग हुने ।

३.आर्थिक बिकास तर्फ यस क्षेत्रमा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमका लागी गा.पा. तर्फ रु.९४ लाख बिनियोजन गरेएको छ । साथै कृषिजन्य सामाग्री लक्ष्ति वर्गका कृषकहरुलाई बितरण गर्दा ५० प्रतिशत अनुदान दिईने छ ।

४.सामाजिक बिकास तर्फ : यस क्षेत्रमा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमका लागी गा.पा. तर्फ रु.१करोड २६ लाख बिनियोजन गरिएको छ ।

५.पूर्वाधार बिकास तर्फ : यस क्षेत्रमा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमका लागी गा.पा. तर्फ रु.८करोड १३ लाख ७८ हजार बिनियोजन गरिएको छ ।

६. बन, वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन : यस क्षेत्रमा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमका लागी गा.पा. तर्फ २९ लाख बिनियोजन गरिएको छ ।

७.सुशासन तथा संस्थागत बिकास : यस क्षेत्रमा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमका लागी गा.पा. तर्फ ४५ लाख बिनियोजन गरिएको छ।

७ क. **समपुरक कोष** १ करोड २६ लाख बिनियोजन गरिएको छ ।

८. चालु आ.व.२०७४।७५ को आय र व्ययको संशोधित अनुमान (०७५ जेष्ठ मसान्त सम्मको) कुल आय तर्फ ३१ करोड ७० लाख १३ हजार र कुल व्यय ३१ करोड ७० लाख १३ हजार रहेको छ । कुल आय तर्फ नेपाल सरकारबाट प्राप्त रु.३० करोड ५६ लाख ५० हजार,आन्तरिक श्रोत ३९ लाख र आ.व.०७३।७४ को मौज्दात रु.७४ लाख ६३ हजार रहेको छ । कुल व्यय तर्फ चालु खर्च तर्फ ९ करोड ९५ लाख ८१ ह्जार ९ सय २६ र पुँजिगत तर्फ ५ करोड ६९ लाख ६१ ह्जार ९ सय ३४ गरी जम्मा खर्च रु.१५ करोड ६५ लाख १३ हजार ८ सय ६० र बैंक मौज्दात रु.१६ करोड ४ लाख ९९ हजार १ सय १४ रहेको छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

९.आ.व. ०७५।०७६ को कुल आय र व्यय । कुल आय ३२ करोड ७ लाख २९ हजार रहने अनुमान गरिएको छ । कुल आय मध्ये नेपाल सरकार बाट रु.२७ करोड २५ लाख ,प्रदेश सरकार बाट रु. १ करोड ८२ लाख २९ हजार ,आन्तरिक स्रोत रु. १ करोड र ०७४।०७५ मौज्याद रु. २ करोड रहने अनुमान गरिएको छ । कुल व्यय रु. ३२ करोड ७ लाख २९ हजार मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. १६ करोड ४५ लाख र पुजीगत खर्च तर्फ रु. १५ करोड ६२ लाख २९ हजार रहने अनुमान गरिएको छ ।

१०.वडा कार्यालयहरु तर्फ आ.व.०७५।०७६ चालु रु ६१ लख ५१ ह्जार र पूजिगत तर्फ रु ३ करोड २८ लाख ५१ ह्जार वजेट तोकिएको छ ।
११. नेपाल सरकार बाट प्राप्त नयाँ दरबन्दी तेरिज अनुमोदन गरिएको छ ।
कार्यालय सहयोगी,सामाजिक परिचालक तथा स्वास्थ्य सेवा, इन्जिनियरीङ सेवा र पशु सेवाका प्राबिधिक कर्मचारीहरुको करार म्याद थप कार्यपालीकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ साथै रिक्त रहेका पदहरुको पदपुर्ती प्रकृया अगाडी बढाईने छ ।।

१२ क.आ.व.२०७४।७५मा गाउँसभाबाट अनुमोदन भएको कर्मचारीहरुले खाईपाई आएको तलब भत्ता लगाएतका सुबिधाह्रुलाई निरन्तरता दिईएको छ ।

१२ ख. गाउँसभाले गाउँ कार्यपालिकालाई आफ्नो काम कारबाहीलाई व्यवस्थित गर्न र बाधा अडकाउ फुकाउन नियम,विनियम,कार्यविधि , निर्देशिका र मापदन्ड बनाई लागु गर्न अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने साथै बजेटमा नपरेका कार्यक्रम तथा योजना र समपुरक कोषको रकम विनियोजन गर्न गाउँसभाले गाउँ कार्यपालिकालाई अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको छ ।

१२ ग. वडाकार्यालयलाई बिनियोजन गरिएका चालु तथा पुजीगत तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरुको सम्पूर्ण प्रकृया पुरा गरी निर्णय समेत गरी भुक्तानीका लागी गा.पा. पेश गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

१३. राजश्व परिचालनका लागि राजश्व दरमा सामान्य हेरफेर गरिएको छ । यस बाट रु १ करोड राजश्व सकंलन हुने लक्ष्य लिइएको छ ।

१४. राजश्वका दरहरु यस गा.पा. को आर्थिक ऐन २०७५ मा उल्लेख गरिएको छ । सम्पती कर लागु गर्दा गाउपालीकाले आफनौ क्षेत्र भित्रको घर र सो ले चर्चेको जग्गामा मात्र सम्पती कर लगाइने छ । सम्पती कर प्रयोजनका लागी घर तथा जग्गाको मुल्याङ्कन देहाय बमोजिमको आधारमा गरिने छ । मालपोत तथा भुमीकर बक्यौता रहेछ भने उत्त बक्यौता चुक्ता गर्नु पर्ने छ ।

घरको मुल्याङ्कन	फुसका घर	काठको घर टिनको छाना	अर्ध पक्की	पक्की	जग्गाको मुल्याङ्कन	प्रति कठ्ठा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क	व्यापारिक	१५०००	१ लाख	१लाख ५० हजार	स्क्वार फुटको आधारमा	क	व्यापारिक	७ लाख
ख	आवसिय	१००००	५० हजार	८० हजार		ख	आवसिय	४ लाख
ग	कृषि	६०००	३० हजार	५० हजार		ग	कृषि	१ लाख
घ	वन तथा वगर	५०००	२० हजार	३५ हजार		घ	वन तथा वगर	५० हजार

सम्पती करको दर		
सि.न.	मुल्याङ्कनको रकम	दर (रु.)
१	रु. १ देखि २ लाख सम्म	२५
२	रु. २ देखि ५ लाख सम्म	७५
३	रु. ५ देखि १० लाख सम्म	१५०
४	रु. १० देखि १५ लाख सम्म	२००
५	रु. १५ देखि २० लाख सम्म	३००
६	रु. २० देखि २५ लाख सम्म	५००
७	रु. २५ देखि ३० लाख सम्म	७००
८	रु. ३० देखि ३५ लाख सम्म	८००
९	रु. ३५ देखि ४० लाख सम्म	१०००
१०	रु. ४० देखि ४५ लाख सम्म	१२००
११	रु. ४५ देखि ५० लाख सम्म	१५००
१२	रु. ५० देखि ५५ लाख सम्म	२०००
१३	रु. ५५ देखि ६० लाख सम्म	२५००
१४	रु. ६० देखि ६५ लाख सम्म	३०००
१५	रु. ६५ देखि ७० लाख सम्म	३५००
१६	रु. ७० देखि ७५ लाख सम्म	४०००
१७	रु. ७५देखि ८० लाख सम्म	४५००
१८	रु. ८० देखि ८५ लाख सम्म	५०००
१९	रु. ८५ देखि ९० लाख सम्म	५५००
२०	रु. ९० देखि ९५ लाख सम्म	६०००

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२१	रु. ९५ देखि १ करोड सम्म	६५००
२२	रु. १करोड देखि १ करोड १५ लाख सम्म	७५००
२३	रु. १ करोड १५ लाख देखि १ करोड ३० लाख सम्म	८५००
२४	रु. १ करोड ३० लाख देखि १ करोड ५० लाख सम्म	९५००
२५	रु. १ करोड ५० लाख देखि १ करोड ७० लाख सम्म	१०५००
२६	रु. १ करोड ७० लाख देखि २ करोड सम्म	१२५००
२७	रु. २ करोड देखि २करोड ५० लाख सम्म	१५०००
२८	रु. २ करोड ५० लाख देखि ३ करोड सम्म	१७५००
२९	रु. ३ करोड देखि ३करोड ५० लाख सम्म	२००००
३०	रु. ३ करोड ५० लाख देखि ४करोड लाख सम्म	२५०००
३१	रु. ४ करोड देखि ५ करोड सम्म	३००००
३२	५ करोड देखि ६ करोड सम्म	३५०००
३३	६ करोड देखि ७ करोड सम्म	४५०००
३४	७ करोड देखि ८ करोड सम्म	६००००
३५	८ करोड देखि ९ करोड सम्म	७५०००
३६	९ करोड देखि १० करोड सम्म	९००००
३७	१० करोड भन्दा माथी	प्रती हजार रु.१

ठेक्का कर(हाट बजार ,मेला आदी)

सि.न.	बिबरण	वार्षिक ठेक्का कर(रु.)
१.	मधेली हटिया	२०,५००।
२	सत्तेरझोरा (साबिक वडा न. ३) गढी गा.पा. ६	२५,०००।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

३	छिटाहा को सोमबारे र बिहिबारे हटिया	९३,००० ।
४	भमरी को सोमबारे , शुक्रबारे तथा गुद्रि हटिया	२,९०,०००।

१५. चालु आ.व मा ., सम्झौता भई कार्य प्रारम्भ भएका तर सम्पन्न हुन बाकी रहेका योजना तथा कार्यक्रम हरु आगामी आ.व. ०७५।०७६ मा निरन्नतरता दिईने छ ।

१६.राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुले कार्यक्रम संचालन गर्दा गाउपालीकाको अनुमती लिएका मात्र गर्नुपर्ने छ ।

१७.गाउँ तथा नगर सभाको सलस्यहरुले पाउने सुबिधाको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७५ बमोजिम कार्यपालीका बैठक , समिती/उपसमीती वा वडा समितीको बैठकमा जतिसुकै पटक सहभागी भएपनि एक महिनामा तिन वटा बैठकको मात्र भत्ता पाउनेछ भने वडा समितिका सदस्यले जतिसुकै पटक वडा समिति वा कार्यपालिकासँग सम्बन्धित समितिको बैठकमा सहभागी भए पनि दुई वटा भन्दा बढी बैठक भत्ता पाउने छैन ।

१८.गाउँ सभाद्धारा गठित विषयगत समितिको हकमा जतिसुकै पटक बैठक बसे पनि बैठकमा उपस्थित सदस्यले एक महिनामा एउटा बैठकको मात्र बैठक भत्ता पाउनेछ । साथै न्यायिक समितिको बैठक महिनामा जतिसुकै पटक बसेपनि उपस्थित सदस्यले दुई पटक भन्दा बढी बैठकको बैठक भत्ता पाउने छैन ।अन्य सुविधाका विषयहरु प्रदेश सरकार बाट गाउँ तथा नगर सभाको सलस्यहरुले पाउने सुबिधाको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७५ बमोजिम हुनेछ ।

१९.यस गाउपालिकाको सभाबाट स्वीकृत भएका कन्टेनजेन्सी शीर्षकहरुबाट भएको खर्चको रकम तथा सभाबाट पारित नभएका योजनाहरु एवम कार्यक्रमहरुको समपुरक कोषबाट संचालन गरि कार्यपालिकाबाट खर्चको अनुमोदन गरिनेछ ।

२०. रु.१० लाख भन्दा माथीका योजनाहरुको संचालन टेन्डर प्रकृया बाट गराईने छ । उपभोक्तता समितीबाट योजनाहरु संचालन गर्दा १५ प्रतीशत जनसहभागीता जुटाउन अनिवार्य गरिने छ। उपभोक्तता समितीको गठन ,संचालन लगायतका अन्य प्रकृयाहरुलाई व्यवस्थित गर्न कार्यविधि बनाई आगामी आ.व.देखि लागु गरिने छ ।

२१.पुजीगत
गा.पा. तर्फ

आर्थिक बिकास

क.स.	खर्च संकेत	खर्च शिर्षक	रकम रु ह्जारमा
१	आर्थिक बिकास		

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
औरावनी, सुनसरी
१ नं. प्रदेश नेपाल

१.१		कृषि	७०००
१.२		पर्यटन	५००
१.३		उद्योग बाणिज्य	५००
१.४		सहकारी	१०००
१.५		बितीय	४००
		जम्मा	९४००
२	**सामाजिक बिकास**		
२.१		शिक्षा	२०००
२.२		स्वास्थ्य	२१००
२.३		खानेपानी तथा सरसफाई	२०००
२.४		संस्कृती	५०००
२.५		लेङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेसिकरण	१५००
		जम्मा	१२६००
३	**पुर्वाधार बिकास**		
३.१		सडक	६००००
३.२		पुल	१५००
३.३		सिचाई	१५००
३.४		भवन तथा सहरि बिकास	१००००
३.५		उर्जा	५००
		मेशिनरी औजार	२१७८
		सवारी साधन	१५००
		फर्निजर ,फिक्चर	३७००
३.६		संचार	५००

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

		जम्मा	८१३७८
४		बन वातावरण तथा बिपत व्यवस्थापन	
४.१		बन तथा भुसंरक्षण	५००
४.२		विपद व्यवस्थापन	१०००
४.३		फोहरमैला व्यवस्थापन	३००
४.४		जलउत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन	१०००
४.५		बारुण यन्त्र संचालन	१००
		जम्मा	२९००
५		सुशासन तथा संस्थागत क्षमता बिकास	
५.१		मानव संशाधन बिकास	३००
५.२		संस्थागत क्षमता बिकास	४००
५.३		राजश्व परिचालन	१००
५.४		बितिय व्यवस्थापन	१००
५.५		बितिय जोखिम न्युनिकरण	१००
५.६		सार्वजनीक सुनुवाही	३००
५.७		सामाजिक परिक्षण	४००
५.८		लेखा परिक्षण	९००
५.९		वेरुजु फछर्यौट	३००
५.१०		सेवा प्रवाह मापदण्ड निधारण	३००
५.११		बिद्युतीय सुचना प्रबिधीको प्रयोग	४००
५.१२		नागरिक सन्तुस्टी सर्वेक्षण	४००
५.१३		अन्तरनिकाय समन्वय	५००

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत।

		जम्मा	४५००
६		समपुरक कोष	१२६००
		जम्मा	१७१००

२२. वडा कार्यलयहरु तर्फ

गढी गा.पा. वडा नं. १

चालु खर्च :- रु. १० लाख २५ हजार

पुजी गत खर्च :- रु. ६० लाख ५१ हजार

पूर्वाधार विकास		३३,५०,०००।	
आर्थिक विकास		२,८०,०००।	
सामाजिक विकास		१६,१०,०००।	
वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन		४,००,०००।	
सुशासन तथा संस्थागत विकास		२,२९,४७०।	
कन्टिन्जेन्सी		१,८१,५३०।	

गढी गा.पा. वडा नं. २

चालु खर्च :- रु. १० लाख ५१ हजार

पुजी गत खर्च :- रु. ६१ लाख

क.आर्थिक बिकास तर्फ :- रु.४ लाख ।

ख.सामाजिक बिकास तर्फ :- १५ लाख ७५ हजार

ग.पुर्वाधार बिकास तर्फ :- रु.३३ लाख ९२ हजार

घ.बन,वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन रु.२ लाख

ङ.सुशान तथा संस्थागत बिकास :- रु.३लाख५० हजार

कन्टिजेन्स रु.१लाख ८३ हजार

गढी गाउँपालिका वडा न. ३

(क)चालु खर्च तर्फ रु.१०,१५,०००|०

(ख) पुजिंगत खर्च तर्फ रु.५०,००,०००|०

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१.	आर्थिक विकास :-	४,००,०००।-
२.	सामाजिकविकास :-	१९,२५,०००।–
३.	पूर्वाधार विकास :-	२०,२५,०००।-
४.	वन, वातावरण तथाविपद् व्यवस्थापन :-	३,००,०००।–
५.	सुशासनतथा संस्थागतविकास :-	२,००,०००।–
६.	आयोजनाव्यवस्थापन सेवाखर्च (कन्टेन्जेन्सी) :-	१५०,०००।-

गढी गा.पा. ४

(क)चालु खर्च तर्फ रु.१०,१८,०००।०

(ख) पुजिंगत खर्च तर्फ रु.५२,००,०००।०

	आर्थिक विकास	रु.४,००,०००	
	सामाजिकविकास	रु.१५,८०,०००।	
	पुर्वाधार विकास	रु.३२,२०,०००।	

गढी गा.पा. वडा नं. ५

चालु संचालन खर्च तर्फ रु. १० लाख १९हजार

पुजीगत तर्फ रु. ५१ लाख

(क) आर्थिक विकास तर्फ : रु. ३,२०,०००।००

ख) सामाजिक विकास तर्फ : रु. ८,०४,०००।००

ग)बन वातावरण तथा बिपद ब्यवस्थापन रु. २,००,०००।०

घ) सुसासनतथा संस्थागत विकास रु. २,००,०००।००

ङ) भौतिक पुर्वाधार विकास रु. ३३,३७,०००।००

च) कन्टीजेन्सी वडा नं. ५ रु.१,५३,०००।००

गढी गा.पा. वडा नं. ६

चालु संचालन खर्च तफ रु. १०,२३,०००।०

पूंजिगत तर्फ रु.५४,००,०००।००

(क) आर्थिक विकास तफ रु.३,५०,०००।०

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ख) सामाजिक विकास तर्फ : रु.७,२१,४००।०

(ग) बन वातावरण तथा बिपद ब्यवस्थापन रु.२,५०,०००।०

घ) सुसासन तथा संस्थागत विकास तर्फ रु.२,५०,०००।०

पुर्वाधार विकास रु. ३६,६६,६००।००

कन्टिजेन्सी खर्च रु.१,६२,०००।०

अन्त्यमा यो बजेट आज सार्वजनीककरण गरीएको छ । यस बजेट लाई सफल रुपमा कार्यान्यन गर्न सहयोग गरिदिनु हुन सम्पुर्ण महानुभावहरुलाई सादर अनुरोध गर्दछु ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मिति ०७५।३।२२ गते